

WIE ZIJN „GESLAAGD“?

Kennelijk doelende op de groep Bavinck-Wiersinga-Verkuyil-v. d. Brink zegt de N. Prov. Gr. et:

De vereniging Nederland-Indonesië organiseert een petitiecommissie, die ten doel heeft er bij de regering op aan te dringen tot een vreedzaam accord met de „Republiek Indonesië“ te komen.

We adviseeren onze lezers, dit petitiecommissie, waarmee hier en daar druk gewerkt wordt, niet te tekenen.

De communistische en socialistische organisatoren van deze actie, die er in geslaagd zijn, ook enkele zendingsmensen op hun zijde te krijgen, willen, dat Nederland zijn roeping om in Indië den rechtsstaat te herstellen verwaarloost. Ze zouden de miljoenenmassa op Java en Sumatra aan Soekarno's republiek willen uitleveren. Teekenen op deze lijsten betekent een aanval in den rug van onze jongens, die op Java vechten voor recht en orde.

Doet aan deze actie niet mee!

Wij zijn het er mee eens.
Zoo wel met de tekening van de situatie gelijk ze is.
Als met de opwekking betreffende de situatie gelijk ze worden moet.
K. S.

SAMENSPREKING.

Onze synode heeft in uitzicht gesteld, dat alles, wat betrekking heeft op een eventuele samenspreking met de synodocraten, zou worden gebracht ter kennis van de kerken.

Daaraan indachtig, deel ik mede, dat twee leden der thans zittende Zwolsche vergadering Dinsdagavond ongeveer 11 uur n.m. mij hebben bezocht. Nadat ze waren uitgesproken gaf ik hun duidelijkheidshalve volgende verklaring mee ter bevestiging van wat ik hun gezegd had:

Kampen, 24 September 1946.

Hedenavond heeft ondergetekende bezoek gehad van de H.H. Ds G. Bouwmeester en Ds C. J. Hakman, leden van de Zwolsche synode, die hem een vraag stelden betreffende mogelijke samenspreking inzake het in 1944 gebeurde. Hij heeft den heeren gezegd, dat hun vraag, om overwogen te kunnen worden, eerst schriftelijk diende te worden gesteld, waarna schriftelijk antwoord zou gegeven worden. Geen vraag is derhalve beantwoord. Alleen wat schriftelijk is geformuleerd, kan beantwoord worden in deze materie.

(w.g.) K. SCHILDER.

Tot zoover deze verklaring. Elk mogelijk verhaaltje, dat aangaande dit onderhoud mocht in omloop komen, wordt bij voorbaat afgewezen. De heeren hebben geen antwoord gekregen, want ze moeten indien ze iets willen, maar opschrijven, wat ze vragen willen. Dat is een klein kunstje.

K. S.

COMITÉ GENERAAL INZAKE... OPENBARE SAMENSPREKING.

Het dagblad „Trouw“ van 27 Sept. j.l. brengt eenige berichten aangaande de besprekingen, die te Zwolle zijn gehouden ter vergadering van de synodocratische synode over de kwestie der samenspreking, al of niet, over hetgeen ons verdeelt. Men weet, dat onze synode bereid gebleken is, contact op te nemen, mits voorshands schriftelijk en publiek, onder conditie van publicatie over en weer, en van teruggang op de werkelijke oorzaken der breuk, die uit de OFFICIEELE stukken moeten blijken.

Over die zaak is in Zwolle gesproken. Het eerste, wat ons over den gang van zaken bericht wordt, is: dat men in comité generaal ging..... Even een rapportje van deputaten gelezen, en toen dadelijk de deuren dicht, de menschen weg. We vragen ons af: waarom? Bij ons in Groningen is de heele zaak publiek geweest van a tot z. We waren blij, dat de kerken meeleefden, en van de critiek konden kennis nemen. Ons interesseert ginds de geheimhouding der besprekingen, vooral om één reden: we willen graag weten, met wie we te doen hebben, en wat voor onderlinge afspraken degenen hebben gemaakt, die met ons willen treden in correspondentie, eventueel. Dit laatste moet er wel bij gezegd worden; want terwijl ik schrijf, is niet meer bekend dan het verslag in „Trouw“. Dat ds Bouwmeester van Rotterdam rapporteur was, las ik in het blad. Hij heeft, zooals ik lees, Donderdag gerapporteerd. Dat hij rapporteur was, is mij tijdens zijn bezoek, Dinsdagavond kwart voor elf, met ds C. J. Hakman, niet gezegd; zooals men evenwel ziet, heeft dat niet gehinderd.

Het Zwolsche rapport, voorzoover in „Trouw“ weergegeven, doet enkele merkwaardige uitlatingen. Veel is er in, wat den synodocratischen rapporteur „tot droefheid stemt“; beter gezegd: zijn commissie. Onder andere is het dit: dat in het Rapport der Groningsche synode (die van ons) iedere zelfcritiek ontbrak en dat we geen schuld erkenden.

Maar men moest nu eens ophouden, ginds „aan den mooien kant te gaan staan“. Een kerkgemeenschap, die in Amerika (overigens zeer goedkope) goedkeuringsoordeelen laat hechten, NIET aan de formule, waarop ze honderden uit de kerk wierp, doch aan een nieuw creatuur; die vandaag Gods Woord noemt, wat men morgen in tegenstelling met anderen (uitgevoerd) weerspreken mag; die over het tuchtrecht der meerdere vergaderingen in theorie niet klaar komen kan, terwijl ze toch DOET, alsof de heele zaak al volkomen duidelijk is voor God en menschen; die wat nieuws creëert, om de om het oude in hun

conscientie geplaagde menschen tevreden te stellen, terwijl ze meteen tot de niet-geplaagde, hen óók al tevreden stellende, zegt: maar we zijn geen haar veranderd, — zoo'n gemeenschap moet maar niet doen alsof zij zelf zich zoo duidelijk als zondig ziet. Van zondebelijdenis gesproken: hebben we in het briefje van ds v. d. Wouden, aan onze synode gericht, ook maar een letter schuldbelijdenis getroffen? Of in het Rapport over deze zaak? Weten de heeren niet meer, dat hun rapport over deze zaak haastig is onttrokken aan de publiciteit? Het onze niet.....

En die broederhand? Dien wij niet gebruiken in officiële stukken? Wel we zijn toch immers onwaardig verklaard, het ambt te bedienen? Wij allemaal? Der afsnijding waardig?

Niet zoo meewarig doen. Maar de stukken op tafel. De kerk baart niet door gebaren, maar door het Woord.

K. S.

HET „GEVAL-CAND. SCHILDER“.

Ds H. J. Schilder publiceert over eenigen tijd al de stukken betreffende het geval van zijn wegzending door de z.g. synode, voorgezeten door een hoogleraar der V.U., en met adviezen bedokterd door ettelijke andere. We zijn met die publicatie heel blij; het aantal onwaarheden, dat men van synodalistische zijde over dit geval durft debiteeren is zóó groot, en de theologische onmacht der betrokken hoogleraren plus synode zóó gevaarlijk, dat tegenover de kronkelwegen der synodocratische propaganda een „witboek“ over deze kwestie noodig is. Ds H. J. Schilder publiceert in „De Vrije Kerk“ een brief, officieel door den rapporteur der „synode“, dr F. W. Grosheide, geschreven aan den kerkeraad (!) van Bergschenhoek; daarin schrijft dr Grosheide:

Wat ik op de Synode gezegd heb, heb ik als rapporteur van de Commissie gezegd. En de kwestie van art. 33 is ter Synode naar voren gekomen, dit art. werd in het door mij opgestelde rapport niet genoemd, al werd de zaak wel aangeduid.

Het is dan ook te onthouden, dat, Acta, art. 429, het besluit tot wering van dezen gevaarlijken ketter niet genomen is, dan NADAT IN HET RAPPORT IS TOEGEVOEGD („blijkbaar“ op verlangen der SYNODE ZELF) de uitspraak, dat cand. Schilder ook blijft af te wijken van wat de kerken in artikel 33 Nederlandsche Geloofsbelijdenis aangaande de sacramenten belijden. Verwezen wordt naar bijlage LXXIII. Slaat men deze op, dan treft men daar onder 4 volgende gewichtige bedenking:

„Hij weigert te aanvaarden, dat de sacramenten, gelijk in art. 33 N.G.B. wordt geleerd, aanwezig geloof verzegelen“.

Precies dezelfde weigering is er ook bij mij. Is er ook bij Prof. Helenius de Cock, van Kampen, den eersten dogmaticus. Is er ook bij de A-groep van 1905 (blijkens Stelling IV). Heel de A-groep is daarmee weggevaagd, al probeert men natuurlijk haar zwakkere nazaten in te halen, om ze ongemerkt dit ontbindingsproces te doen zien als voortgaande reformatie.

Ds H. J. Schilder haalt ook nog dit aan uit den bovenbedoelden officiële brief van dr Grosheide:

Onder de conclusies door cand. Schilder opgesteld, lezen wij sub 2 A 11, dat ik uw stelling, dat de sacramenten het aanwezig geloof bezegelen, onder geen beding (men lette hierop!) kan aanvaarden. En in art. 33 van de Geloofsbelijdenis lezen wij, dat God de sacramenten verordend heeft.... en ook om ons geloof te voeden en te onderhouden. Geloof kan alleen gevoed en onderhouden worden, als het aanwezig is. Daarmede komt de uitspraak van cand. Schilder in strijd.

Tot zoover dit citaat. Daarnaast plaats ik nog een gedeelte van een brief, door denzelfden dr Grosheide geschreven aan ds Waagmeester:

„In die memorie ontken ik o.m. dat het sacrament inwendig aanwezig genade verzegelt. De Synode heeft dat in strijd geacht met Art. 33“.

Men zegt ginds zoo vaak: wij leeren niet meer de onderstelde wedergeboorte. Maar als er staat: de doop verzegelt Gods VERBOND, dan zeggen deze heeren: het verbond IS ER dus, het is AANWEZIG (anders kon het niet verzegeld worden). En voorts (volgens dr J. Ridderbos): het verbond komt tot stand door de wedergeboorte. Het is immers alles één sluitend geheel? Maar het is ook alles een totale miskenning van de gereformeerde sacramentaleer. Maar dat is in ons blad reeds uitvoerig aangetoond. K. S.

HET HINKEN OP TWEE GEDACHTEN.

Voordat wij in een volgend artikel ten afscheid van het Kerkrechtelijk Rapport der Synode Utrecht 1946 nog het een en ander naar voren zullen brengen, grijpen wij nog even terug op hetgeen in de vorige artikelen aan de orde kwam.

Men kent de feiten: In haar zitting van 2 Febr. 1944 sprak de toenmalige Synode uit, dat genomen besluiten van de kerkeraden van Kampen en Giessen-Neder-Hardinxveld in wezen scheurmaking waren. Op pag. 18 van de Toelichting op het Synode-besluit tot schorsing van prof. Schilder kan men vervolgens lezen, dat dit volgens Deputaten „in nog sterkeren zin“ geldt van prof. Schilder en dat deze zich „AAN DE IN ART. 80 K.O. GENOEMDE ZONDE VAN SCHEURMAKING HEEFT SCHULDIG GEMAAKT“.

EN WAT IN ONS AVONDMAALSFORMULIER WORDT OMSCHREVEN ALS HET BEGEEREN AAN TE RICHTEN VAN TWEEDRACHT, SEKTE EN MUITERIJ IN KERKEN“.

De Synode heeft deze gedachte vervolgens tot de hare gemaakt en uitgesproken, zie pag. 48 van genoemde Toelichting, dat prof. Schilder zich inderdaad schuldig heeft gemaakt aan de in art. 80 K.O. genoemde zonde van scheurmaking. Zij schorste hem diensvolgens op grond van de artikelen 79 en 80 der K. O.

Nu kennen wij maar één soort kerk-scheuring, die soort welke de kwalificatie grove zonde verdient, welke zij dan ook in dit geval nadrukkelijk kreeg. Voor ieder, die dit kerkelijk oordeel ernstig neemt is dus de situatie zeer overzichtelijk en duidelijk. Aanklacht, overwegingen, vonnissen op grond van scheurmaking en dat met een duidelijke verwijzing naar het Avondmaalsformulier. En sindsdien iedere twee of drie maanden van alle kanten een openlijke verkondiging, waarbij er aan herinnerd wordt, dat dezulken zolang zij in dergelijke zonden blijven, geen deel hebben in het rijk van Christus.

Wie kan onder de klem van deze feiten uit? En toch, als men synodocratisch gebonden Gereformeerden spreekt, zowel predikanten als leden dezer kerken, dan doen zij niets anders dan zich aan deze feiten trachten te onttrekken. Bij herhaling krijgt men dan te hooren: U gaat in Uw conclusies te ver, of zooals die synodocratisch gebonden predikant tot mij zei, dien ik deze dingen voorhield: Jede Konsequenz führt zum Teufel¹⁾. Een ander antwoord had hij niet. Nu is dit het merkwaardige, dat hier in het geheel geen consequentie of conclusie wordt getrokken van onze kant. Wij hooren alleen maar aan wat kerkelijk ambtelijk getuigd wordt. En dan hooren wij van scheurmaking spreken, zien scheurmaking aanwijzen, vervolgens vonnissen, kerkelijke tucht bedienen en met de sleutelen des hemelrijks bij iedere Woordverkondiging, wanneer het Avondmaalsformulier gelezen wordt, uitsluiten uit het rijk van Christus. We hebben het tevens zien vertoonen, dat men aan dezulken toch een plaatsje aan het Avondmaal inruimde. Maar dat is alleen maar verschrikkelijk, omdat het dubbelhartig en dus onwaarsachtig is. Wanneer dan ook de synodocratisch gebonden kerkeraad van Haarlem volgens het verslag van Scheps van 13 Juli j.l. uitsprak, dat „er geen sprake van is, dat de kerkeraad de uitgetreden broeders zou beschouwen als uitgesloten uit het Koninkrijk der Hemelen“, dan kunnen wij die uitspraak onmogelijk aanvaarden, omdat ze valt onder hetzelfde oordeel van dubbelhartigheid en onwaarsachtigheid. Want wij missen bij die uitspraak als noodzakelijk complement de erkenning, dat er dus van geen kerk-scheuring bij ons sprake is. En tot die uitspraak zal men moeten komen, zal er inderdaad enige reële waarde kunnen worden toegekend aan betuigingen als van dien Haarlamschen kerkeraad. Nu ontmoet men ze wel, die U toegeven dat deze vonnissen er naast zijn geweest. Men beseft alleen niet, dat dan tevens vaststaat, dat de kerk zich door handhaving en uitvoering daarvan aan zulk een zeer ernstige zonde schuldig maakt. De personen staan dan volgens die belijders de hereniging in den weg. Het zijn evenwel hun kerken. Immers, dwars tegen het bevel van Christus om tot den Heer des Oogstes te bidden, dat Hij arbeiders zal uitsenden IN Zijn wijngaard, zijn deze kerken bezig geroepen en actieve arbeiders uit te stooten UIT Zijn wijngaard. Wie hier nu meent te kunnen manipuleeren met de in dezen verwerpelijke onderscheidingen van „de facto“ en „de jure“ moge bedenken, dat wanneer men de schorsingen „de facto“ wel erkent en mee helpt uitvoeren, maar „de jure“ verwerpt, (en dezulken zijn er nog al wat in deze kerken, dr Schippers behoort o.a. tot hen) blijken zijn ingezonden stuk in De Vrije Kerk), dat men dan ondertusschen toch maar bezig is de facto hand- en spandiensten te verleenen aan den Satan bij diens tegenstand tegen het kerkvergaderend werk van Christus. Of komt het er op een dienaar meer of minder van Hem niet aan? Laten wij allen toch er ons voor hoeden deze dingen te trekken uit het kader van het kerkelijk ambtelijke, waarin zij staan, in de sfeer van het persoonlijke. Het gaat om Christus en Zijn kerkvergaderend werk. Daarvoor had Hij dienstknechten geroepen en aan het werk gesteld en deze dienstknechten zijn door een Synode en andere kerkelijke vergaderingen uit dat ambtswerk uitgestooten en opvolgende Synodevergaderingen hebben hen uit dat ambt blijvend uitgestooten gehouden en standvastig gewerd van de kansen, waaronder het kerkvolk vergadert. Wie deze vonnissen rechtens verwerpt, en tracht te beleven hetgeen hij belijdt, dien moet het in één woord verschrikkelijk zijn, dat onder gebed en psalmgezang die strijd tegen den Geest nog maar steeds voortduurt. Hoe houdt men het er uit? Tot een ieder, die het onhoudbare van deze vonnissen wel in-ziet en toch maar niet komt tot een beslisse daad van gehoorzaamheid zeggen wij: Hoe lang hinkt gijlieden nog op twee gedachten? Uw uitgestelde gehoorzaamheid is actuele en actieve ongehoorzaamheid. Kies U heden wien gij dienen wilt.

P. GROEN.

¹⁾ Merkwaardig: nog een half etmaal vóór ik deze copie onder de oogen kreeg, bediende een ander synodocratisch gebonden predikant zich tegenover mij van precies dezelfde duitse woorden in precies hetzelfde verband. K. S.